

การใช้หนังสือของห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

วิทยาลัยพัฒนการพระนครศรีอยุธยา

นางสาวลลิตี ปรากฏ์ประทานพร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-620-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013781

i 17770737

BOOK USE AT THE INSTITUTE OF TECHNOLOGY AND VOCATIONAL
EDUCATION, AYUTTHAYA COMMERCIAL CAMPUS

Miss Somsri Prangpatanpon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-620-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้หนังสือของห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
วิทยา เขตพณิชยการพระนครศรีอยุธยา

โดย

นางสาว วลุ่มศรี ปรากฏ์ประทานพร

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันิตา สุรวดี

ดร. วิเชียร เกตุสิงห์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร รัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาวดี สืบสนธิ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุนทร หังส์สุต)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กล่อมจิตต์ พลกายเวช)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันิตา สุรวดี)

..... กรรมการ

(ดร. วิเชียร เกตุสิงห์)

สมัคร ปรากฏีประทานพร : การใช้หนังสือของห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
วิทยาเขตพัฒนัยการพระนครศรีอยุธยา (BOOK USE AT THE INSTITUTE OF TECHNOLOGY
AND VOCATIONAL EDUCATION, AYUTTHAYA COMMERCIAL CAMPUS) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ.วณิดา สุรวดี และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์, 151 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของหนังสือในห้องสมุดกับหลักสูตร และการใช้
หนังสือของห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่วนใหญ่ในห้องสมุดมีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนของ
วิทยาเขต ส่วนเรื่องการใช้หนังสือของห้องสมุดปรากฏว่า หนังสือส่วนใหญ่ไม่มีการใช้เลยหรือมีการใช้ไม่เกิน
5 ครั้ง ภายในระยะเวลา 3 ปีการศึกษาที่เป็นขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ สำหรับหนังสือที่มีการใช้มากจะเป็น
หนังสือภาษาไทยที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรและมีอายุไม่เกิน 5 ปี

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ในการคัดเลือก สัปดาห์ และจัดเก็บ
หนังสือให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ตลอดจนเป็นประโยชน์ในการให้บริการบรรณานุกรมและสาระ
สังเขปด้วย

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์ .....
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์ .....
ปีการศึกษา ..... 2530 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

SOMSRI PRANGPATANPON : BOOK USE AT THE INSTITUTE OF TECHNOLOGY AND VOCATIONAL EDUCATION, AYUTTHAYA COMMERCIAL CAMPUS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. VANIDA SURAWADI, AND WICHIEEN KETSINGHA, Ed.D. 151 pp.

The purposes of this research are to study the relation between books in the library and the curriculum of the Institute of Technology and Vocational Education, Ayutthaya Commercial Campus and to study book use.

The results of this research are that most books in the library are relevant to the curriculum. For book use, it reveals that most books in the library are unused or used very little (1 - 5 times) within 3 academic years which is the scope of this research. Books that are frequently used are in Thai, are relevant to the curriculum and have been acquired less than 5 years.

The results can be used as guidelines for library book selection, acquisition, and storage of books to meet the user needs; and also to make bibliographies and abstracts.

ภาควิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา ..... บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์วันดา สุรวดี
ที่คอยให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทางด้านเนื้อหาและ
สำนวนภาษา ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ ได้ให้ความช่วยเหลือและแนะนำทางด้านสถิติ ผู้เขียน
ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สืบสนธิ์ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการ-
สอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุนทร หังสส์ุต และรองศาสตราจารย์กลุ่มจิตต์ พลายเวช
ที่กรุณา เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณภวีย์ สิทธิกรไพบูลย์ และคุณศรีนวล ใจเอื้อ ตลอดจนพี่ ๆ
เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือให้งานวิจัยลุล่วงไปด้วยดี

ลุ่มศรี ปรากฏีประทานพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
2 การศึกษาการใช้หนังสือของห้องสมุดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การศึกษาการใช้หนังสือของห้องสมุด	7
ความหมายของการใช้หนังสือ	7
วัตถุประสงค์การใช้หนังสือของห้องสมุดที่	
เกี่ยวข้องกับการศึกษา	8
คุณค่าของการใช้หนังสือ	8
การยืมหนังสือออกและการใช้หนังสือภายใน	
ห้องสมุด	8

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	พฤติกรรมการใช้หนังสือของผู้ใช้ห้องสมุด	9
	ด้านการอ่าน	9
	วัตถุประสงค์ของการศึกษาการใช้หนังสือของห้องสมุด.	9
	การศึกษาการใช้และการศึกษาผู้ใช้	9
	การศึกษาการจ่าย-รับ	11
	การศึกษาการใช้ภายใน	13
	การทดสอบการค้นหาเอกสาร	14
	การศึกษาหนังสือที่อุยบ่นขึ้น	15
	การศึกษาการอ้างอิง	15
	การสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
	งานวิจัยในต่างประเทศ	17
	งานวิจัยในประเทศไทย	21
3	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตพัฒนการ -	
	พระนครศรีอยุธยา และห้องสมุด	24
	วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	24
	ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป	24
	เครื่องหมายของวิทยาลัย	25
	โครงสร้างและงานของวิทยาลัย	25
	ที่ตั้งสำนักงานอธิการบดี	25
	งานสอนวิชาชีพระดับปริญญาตรี	26
	วิทยาเขต	29
	วิทยาเขตพัฒนการพระนครศรีอยุธยา	33
	ประวัติ	33
	วัตถุประสงค์	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การบริหารวิทยาเขต	36
หลักสูตร	39
ห้องสมุดวิทยาเขตพัฒนการพระนครศรีอยุธยา	41
บุคลากร	42
ทรัพยากรห้องสมุด	42
การบริหารงาน	45
บริการยืม-คืนหนังสือ	49
4. วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
วิธีดำเนินการวิจัย	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	51
การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	97
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ	111
ข้อจำกัดในการวิจัย	111
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	112
บรรณานุกรม	114
ภาคผนวก	
ก. รายวิชาในหลักสูตรวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตพัฒนการพระนครศรีอยุธยา	126
ข. บรรณานุกรมหนังสือที่มีการใช้มาก (15-55 ครั้ง) ในห้องสมุดวิทยาเขตพัฒนการพระนครศรีอยุธยา ..	143
ค. ตัวอย่างบัตรบันทึกการยืมหนังสือ	149
ประวัติผู้เขียน	151

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โครงสร้างหลักสูตรระดับ ปวช.	39
2	โครงสร้างหลักสูตรระดับ ปวส.	40
3	จำนวนหนังสือในห้องสมุดจำแนกตามสาขาวิชาและภาษา ...	44
4	จำนวนหนังสือที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาษาและสาขาวิชา	51
5	แสดงจำนวนหนังสือทั้งหมดในห้องสมุดและจำนวนหนังสือที่มี เนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร	61
6	จำนวนหนังสือในห้องสมุดที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร จำแนกตามภาษา และหมวดหมู่	62
7	จำนวนหนังสือที่มีการใช้และไม่มีการใช้ในห้องสมุด	64
8	จำนวนหนังสือจำแนกตามความถี่ของการใช้	65
9	จำนวนหนังสือจำแนกตามหมวดหมู่และกลุ่มความถี่ของการใช้.	66
10	การใช้หนังสือทุกสาขาวิชา	68
11	การใช้หนังสือหมวดเบ็ดเตล็ด (000)	69
12	การใช้หนังสือหมวดปรัชญา (100)	70
13	การใช้หนังสือหมวดคำสอน (200)	72
14	การใช้หนังสือหมวดสังคมศาสตร์ (300)	73
15	การใช้หนังสือหมวดภาษา (400)	74
16	การใช้หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ (500)	76
17	การใช้หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (600)	77

ตารางที่		หน้า
18	การใช้หนังสือหมวดศิลปะและนันทนาการ (700)	79
19	การใช้หนังสือหมวดวรรณคดี (800)	80
20	การใช้หนังสือหมวดประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ (900)	82
21	หนังสือสาขาวิชาต่าง ๆ เรียงตามลำดับปริมาณการใช้จากมาก ไปน้อย	83
22	การใช้หนังสือที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับหลักสูตร และหนังสือที่มีเนื้อหา ด้านอื่น ๆ	88
23	การใช้หนังสือจำแนกตามภาษาของหนังสือ	89
24	การใช้หนังสือจำแนกตามสาขาวิชาและภาษาของหนังสือ	90
25	การใช้หนังสือจำแนกตามกลุ่มอายุของหนังสือ	92
26	การใช้หนังสือจำแนกตามกลุ่มอายุและภาษาของหนังสือ	93
27	การใช้หนังสือจำแนกตามสาขาวิชาและกลุ่มอายุของหนังสือ ...	95
28	สรุปผลการวิจัยประเภทของหนังสือและการใช้หนังสือของห้องสมุด วิทยาเขตพัฒนัยการพระนครศรีอยุธยา	98

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	การแบ่งส่วนราชการ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	28
2	สถานที่ตั้งวิทยาเขตฯ เครื่องหมายของวิทยาลัย และการแบ่ง ส่วนงานสอนระดับปริญญาและประกาศนียบัตร	32
3	การบริหารวิทยาเขตพัฒนศึกษาพระนครศรีอยุธยา	38